

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
MUZIKOS AKADEMIJA

INSTRUMENTINĖS MUZIKOS KATEDRA

Klaudija Gurskytė

**ŠIUOLAIKINĘ AKADEMINĘ MUZIKĄ ATLIEKANTYS INSTRUMENTINIAI
ANSAMBLIAI LIETUVOJE: VEIKLOS YPATUMAI IR ATEITIES PERSPEKTYVOS**

Magistro darbas

Studijų kryptis: MUZIKA (0111)

Atlikimo menas, valstybinis kodas 6211PX027

Vadovas doc. dr. Rytis Urniežius _____
(parašas) (data)

Apginta doc. dr. Saulius Gerulis _____
(parašas) (data)

Kaunas, 2018

Santrauka

Problema. Šiuolaikinę akademinę muziką atliekantys kameriniai instrumentiniai ansambliai Lietuvoje dar nesulaukė pakankamo tyrėjų dėmesio, todėl šių ansamblių repertuaras, veiklos pobūdžio ir įvairių dabartinės jų situacijos Lietuvos muzikiniame kontekste, aspektų analizė ir įvertinimas gali būti laikomas aktualia tyrimo problema.

Tyrimo tikslas - atskleisti šiuolaikinės muzikos ansamblių veiklos įvairovės spektrą ir jų egzistencijos dabartinėje Lietuvos muzikinėje kultūroje situacijos problematiką.

Tyrimo objektas - šiuolaikinę akademinę muziką atliekančių ansamblių veiklos specifika ir jų dabartinė būklė Lietuvoje.

Tyrimo uždaviniai

- pristatyti šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos realijas Lietuvoje;
- remiantis muzikantų profesionalų požiūriu tyrimo duomenimis, įvertinti šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos specifika, dabartinę situaciją ir galimas plėtros perspektyvas Lietuvoje;

Tyrimo metodai

- literatūros šaltinių ir dokumentų analizė;
- pusiau struktūruotas interviu.

Išvados

1. Šiuolaikinę akademinę muziką atliekančių kamerinių instrumentinių ansamblių veiklos realijose Lietuvoje išvelgiamos šios tendencijos:
  - akustinių instrumentų naudojimas;
  - elektroninės muzikos naudojimas;
  - šiuolaikinių medijų naudojimas (projekcijos, video);
  - išskirtinumo ir originalumo ieškojimas.
2. Šiuolaikinės akademinės instrumentinės muzikos ansamblių veiklos specifikos įvertinimas:
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai yra vienas iš pagrindinių šios muzikos sklaidos įrankių Lietuvoje;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai inicijuoja lietuvių kompozitorius kurti naujus kūrinius;

- šiuolaikinės muzikos ansambliai reprezentuoja Lietuvos muzikinę kultūrą ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai yra svarbūs edukaciniame muzikos kontekste.
3. Šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių dabartinė situacija:
- Lietuvoje yra keletas aukšto profesinio lygio jaunosios kartos šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių: „Synaesthesia“, „Niko“, „Obojininkų kvintetas“, „Chordos“;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai – aktyvūs daugelio Lietuvos festivalių, pavyzdžiui, „Gaida“, „Iš Arti“, „Druskomanija“, „Permainų muzika“, „Ahead“ ir kt. dalyviai;
  - išvelgiama finansinė stoka šiuolaikinės muzikos ansamblių egzistavimo ir koncertinės veiklos rėmimui;
  - koncertinių salių trūkumas – svarbus trukdis vystyti tolimesnei šiuolaikinių ansamblių veiklai Lietuvoje.
4. Remiantis atliktu tyrimu, galima apytikriai numatyti galimas šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių plėtros perspektyvas Lietuvoje:
- šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veikla didele dalimi priklausys nuo tinkamo finansavimo;
  - muzikinio edukacinių įstaigų ugdymo procese būtina skirti dėmesio šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo studijoms;
  - būtina kurti naujas koncertines erdves, siekiant plėsti muzikinę ansamblių veiklą ir jų kūrimosi bei gyvavimo perspektyvą;
  - būtinas bendradarbiavimas su užsienio atlikėjais ne vien koncertiniais, bet ir metodologiniais tikslais, siekiant gerinti šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo kokybę Lietuvoje.

Darbą tikrino: Greta Stasytienė

Summary

Problem. Instrumental chamber ensembles which perform contemporary academic music have not yet received sufficient attention from researchers in Lithuania, therefore, the repertoire of these ensembles, the analysis and assessment of the various aspects of their current situation in the Lithuanian musical context can be considered a relevant problem of the research.

The aim of the research is to reveal a variety of activities of contemporary music ensembles and the situation of their existence in current Lithuanian musical culture.

The object of the research is the specifics of the activities of contemporary academic music ensembles and their current situation in Lithuania.

Research objectives

- to present peculiarities of the activities of contemporary academic music ensembles in Lithuania;
- to assess the specifics of the activities of contemporary academic music ensembles, their current situation and possible prospects of development in Lithuania based on the research of the attitude of professional musicians.

Research methods

- the analysis of literary sources and documents;
- semi-structured interview.

Conclusions

1. The following trends may be observed in the activities of instrumental chamber ensembles performing contemporary academic music in Lithuania:
  - the use of acoustic instruments;
  - the use of electronic music;
  - the use of modern media (projections, video);
  - the search of exclusiveness and originality.
2. Assessment of the specifics of the activities of contemporary academic instrumental music ensembles:
  - contemporary music ensembles are one of the main tools for the spread of such kind of music in Lithuania;
  - contemporary music ensembles encourage composers to create Lithuanian works;

- contemporary music ensembles represent Lithuanian musical culture not only in Lithuania but also abroad;
  - contemporary music ensembles play an important role in the educational context of music.
3. Current situation of contemporary academic music ensembles:
- there are several professional contemporary academic music ensembles of young generation musicians in Lithuania: „Synaesthesia”, „Niko”, „Obojininkų kvintetas”, „Chordos”;
  - contemporary music ensembles are active participants in many Lithuanian festivals such as „Gaida”, „Iš Arti”, „Druskomanija”, „Permainų muzika”, „Ahead” and others;
  - there is a lack of financial support for the existence of contemporary music ensembles and concert activities;
  - the lack of concert halls is regarded as a hindrance for the development of further activities of contemporary ensembles in Lithuania.
4. Based on the performed research, it is possible to predict the potential prospects for the development of contemporary academic music ensembles in Lithuania:
- the activities of contemporary academic music ensembles will depend to a large extent on adequate funding;
  - attention must be paid to the studies of contemporary academic music in educational music institutions;
  - it is necessary to create new concert spaces in order to expand musical activities of the ensembles and create conditions for their establishment and existence;
  - cooperation with foreign performers is necessary not only with regard to future concerts but also for methodological purposes in order to improve the quality of contemporary academic music performance in Lithuania.

Darbą tikrino: Greta Stasytienė

TURINYS

ĮVADAS	7
1. ŠIUOLAIKINĖ AKADEMINĖ MUZIKA IR JOS SKLAIDA LIETUVOJE	9
1.1 Šiuolaikinės akademinės muzikos samprata	9
1.2 Šiuolaikinės kamerinės instrumentinės muzikos sklaida Lietuvoje.....	11
1.3 Lietuvos kameriniai instrumentiniai ansambliai, atliekantys šiuolaikinę akademinę muziką.....	11
2. ŠIUOLAIKINĖS MUZIKOS ANSAMBLIŲ PERSPEKTYVA LIETUVOJE.....	17
2.1 Tyrimo metodologija	17
2.2 Šiuolaikinės muzikos ansamblių kūrimosi ir veiklos perspektyvų Lietuvoje galimybių analizė.....	20
TYRĖJOS REFLEKSIJA.....	27
IŠVADOS	29
LITERATŪROS SĄRAŠAS	31
PRIEDAI.....	33

IVADAS

Darbo naujumas ir aktualumas

Šiuolaikinis gyvenimas neatsiejamas nuo muzikos, kuri yra tapusi natūralia mūsų gyvenimo dalimi. Muzika, sklisdama per radiją ir televiziją, šiuolaikines medijas, telefoną, kompiuterį bei kitus mums prieinamus prietaisus, praturtina mūsų kasdienybę. Sparčiai populiarėja skirtingų žanrų ir stilių muzikos festivaliai bei koncertai. Gyvendami nuolat besikeičiančiame šiuolaikinio gyvenimo sukury, ieškome naujovių, aktualijų ir drauge su moderniškais interjeriais, naujausiomis madomis, renkames mums artimą muziką. „New Age“ naujaisiais amžiais (Katkus, 2015: 121) šalia šiuolaikinės populiariosios masinės muzikos žanrų gyvuoja rimtoji, šiuolaikinė akademinė muzika, kuri neretai reikalauja didesnės dėmesio koncentracijos, pasiruošimo, nestandartinės scenos. Dabartiniai muzikos ir meno tyrinėjimai (Hiekel 2009; Myer-Denkman, 2005) rodo, jog šiuolaikinį meną ir muziką apibrėžianti ir vieną nuo kito skirianti riba tampa vis labiau diskutuotina. Per medijas menų sintezė įgauna platesnį horizontą – muzika, kaip filmų garso takelis arba paveikslėliai, įprasminantys tekstą (Meyer-Denkman, 2005).

Lietuvoje šiuolaikinių kompozitorių kūriniai skamba festivaliuose, operos teatro scenoje bei įvairiuose koncertuose. Ypač svarbus vaidmuo tenka atlikėjui, kurio profesionalumas šiuolaikinės muzikos atlikimo mene yra tampriai susijęs su kūrinio interpretacija. „Suprasti šiuolaikinę muziką nėra lengva. Dar sunkiau yra teisingai ją vertinti.“ (Ambrasas 1969: 6). Ypač tai liečia XXI amžiaus užsienio kompozitorių kūrybą, kuri kelia papildomų sunkumų savo neįprastu skambėjimu, technika, individualia muzikinio mąstymo logika (Ambrasas, 1969).

Remiantis įvairių autorių pastebėjimais (Meyer-Denkman; 2005, Katkus, 2015) yra matoma muzikos komunikacijos su publika svarba. Atlikėjas yra suprantamas, kaip komunikacijos instrumentas tarp kompozitoriaus ir klausytojo (Clood, 2008).

Apibendrinant Lietuvos muzikos informacijos centro bazėje pateikiamus duomenis galima teigti, kad lietuvišką šiuolaikinę akademinę muziką kuriančių kompozitorių gausa įrodo jos aktyvią sklaidą profesionaliojoje Lietuvos muzikos scenoje (LMIC, 2017). Vis dėlto Lietuvoje pastebimas šių muziką atliekančių ansamblių trūkumas. Šiuo metu Lietuvoje yra trys aktyviai veikiantys šiuolaikinės akademinės muzikos ansambliai: obojininkų kvintetas, šiuolaikinės muzikos ansamblis „Synaesthesia“ ir naujų idėjų kamerinis orkestras „Niko“. Kita dalis Lietuvoje veikiančių profesionalių ansamblių šiuolaikinės muzikos kūrinius retkarčiais įtraukia į savo koncertinį repertuarą (pvz.: Kristupo kvintetas, Trio Kaskados ir t. t.). Mažas šiuolaikinę akademinę muziką atlikti besispecializuojančių ansamblių skaičius ir ribotas šios muzikos kūrinių

įtraukimas į kitų ansamblių repertuarą verčia abejoti, ar gali būti sėkminga šiuolaikinės akademinės muzikos sklaida Lietuvos profesionalių ansamblių veikloje.

Šiuolaikinę akademinę muziką atliekantys kameriniai instrumentiniai ansambliai Lietuvoje dar nesulaukė pakankamo tyrėjų dėmesio, todėl šių ansamblių repertuaras, veiklos pobūdžio ir įvairių dabartinės jų situacijos Lietuvos muzikiniame kontekste, aspektų analizė ir įvertinimas gali būti laikomas aktualia **tyrimo problema**.

Tyrimo tikslas – atskleisti šiuolaikinės muzikos ansamblių veiklos įvairovės spektrą ir jų egzistencijos dabartinėje Lietuvos muzikinėje kultūroje situacijos problematiką.

Tyrimo objektas – šiuolaikinę akademinę muziką atliekančių ansamblių veiklos specifika ir jų dabartinė būklė Lietuvoje.

Tyrimo uždaviniai:

- 1) pristatyti šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos realijas Lietuvoje;
- 2) remiantis muzikantų profesionalų požiūriu tyrimo duomenimis, įvertinti šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos specifiką, dabartinę situaciją ir galimas plėtros perspektyvas Lietuvoje;

Tyrimo metodai:

- literatūros šaltinių ir dokumentų analizė;
- pusiau struktūruotas interviu.

1. ŠIUOLAIKINĖ AKADEMINĖ MUZIKA IR JOS SKLAIDA LIETUVOJE

Tam, kad skaitytojas geriau suprastų šio darbo tyrimo tikslą, remiantis moksline literatūra, pirmiausiai bus paaiškinta šiuolaikinės muzikos samprata (1.1. poskyris) bei apibrėžta šiuolaikinio ansamblio terminologija (1.2. poskyris). Be to, bus išsamiai apžvelgta ir aprašyta šiuolaikinės muzikos sklaida Lietuvoje (1.3. poskyris).

1.1. Šiuolaikinės akademinės muzikos samprata

Su atributais kaip „nauja“, „modernu“, „atonalu“ yra apibudinama XX-ojo amžiaus ir šių dienų muzika. Nors šiuolaikinę muziką ir galima suprasti kaip atspindį mūsų dabarties, visgi nėra įmanoma mokslo pagalba vienareikšmiškai apibrėžti šio muzikos žanro terminologijos. Šiuolaikinės muzika neturi konkretaus laiko tarpsnio, kuris ją apibrėžtų vienos epochos rėmais. Nepaisant jos susipynimo su XX- ojo ir XXI- ojo amžiaus menu, šiuolaikinė muzika neturi bendrai galiojančios stilstikos (Barthelmes 2008). Vien Vokietijoje galima rasti daugybę skirtingų dabartinės muzikos apibrėžimų, kaip „zeitgenössische Musik“, „Musik des 20./21. Jahrhunderts“, „aktuelle Musik“ ir „Neue Musik“. Ši terminologinė gausa taip pat atskleidžia skirtingas šiuolaikinės muzikos apraiškos galimybes, kurios neapsiriboja vien instrumentų pagalba. Vaizduojamojo meno ir šiuolaikinės muzikos sujungimas yra tik vienas pavyzdys iš daugelio inovatyvių šiuolaikinės muzikos atlikimo formų (Fricke, 2012).

Pagal mokslinę muzikinę literatūrą (Fiederhofer, 2002), šių dienų muzika skirstoma į dvi pagrindines atšakas: rimtoji muzika (Ernste Musik) ir pramoginė muzika (Unterhaltungsmusik). Rimtajai muzikai priklauso:

- tradiciją besekantis klasikinis-romantinis repertuaras, džiuginantis koncertų bei operos publikas bei
- šiuolaikinė muzika (Neue Musik), kurios klausytojų ratas literatūroje siejamas su ekspertiniu žinojimu (Fiederhofer, 2002).

Šiuolaikinės muzikos apibrėžimas, kuris įsitvirtinęs muzikinėje terpėje, kaip savarankiškas muzikinis terminas, siejamas su socialiniu fenomenu. Jo susiformavimui stiprią įtaką turėjo ekonominis, mokslinis, techninis, socialinis ir kultūrinis XX-ojo amžiaus vystymasis. Šie pasikeitimai atsispindi šiuolaikinėje dabarties kompozitorių muzikoje. Muzikos komponavimas neapsiriboja vien tik istorine, bet aprėpia ir dabarties garso išgavimo techniką.

Žaidimas su skirtingomis garso išgavimo priemonėmis ir jo spalvomis, kurios stipriai susijusios su žemėje slypinčiais garsais, suteikia neribotas akustines galimybes. Šiuolaikinėje muzikoje viskas gali tapti muzikine priemone arba jos struktūrą kuriančiais elementais (Fricke, Laurentius, 2011).

Šiuolaikinės muzikos ištakos veda iki 1950-ųjų metų, kurie muzikologijoje vadinami „Muzikiniu europiniu avangardu“ („europäische musikalische Avantgarde“). Tam didelę įtaką turėjo tuometinė Vienos mokykla „Wiener Schule“. Šiuolaikinės muzikos fenomenu laikoma kompozatoriaus Arnoldo Šionbergo atonali dvylikos tonų išdėstymo sistema. Ši dvylikos tonų išdėstymo sistema yra laikoma priešprieša tonaliajai tonų sistemai. A. Šionbergo netradicinė tonų išdėstymo forma – atonalumas - tapo fiksuotu terminu muzikologijoje (Fiederhofer, 2002; Mosch, 2016).

Tolimesni tyrinėjimai veda iki šiuolaikinės muzikos klausymosi kritikos. Analitiniai pamąstymai apie muzikos suvokimą yra sutapatinami su jos nesuvokimu. Šioje vietoje yra svarbu paminėti, kad muzikinė forma gali būti suvokiama skirtingais būdais. Simone Mahrenholz aprašo skirtingas muzikos supratimo formas. Pirmoji forma (Musikverstehen I) reiškia kurinio sampratą per jo muzikinę materiją, kurioje svarbų vaidmenį užima kūrinio struktūrinis lygmuo. Svarbiausia antrosios suvokimo formos charakteristika (Musikverstehen II) yra muzikinės esmės bei jos turinio pajautimas. Ši forma tamptai siejasi su muzikiniu grožiu. Pagal Simone Mahrenholz, tam tikras muzikos nesuvokimo lygmuo yra būtinas sužadinti dėmesį naujam, nepažintam šiuolaikinės muzikos žodynui, kuris pirmiausiai ateina per girdėjimą (Mahrenholz, 2012).

Greta klasikinės muzikos rinkos (Makro-Markt), kuri pasižymi klasikiniu romantiniu repertuaru, yra įsivyravusi nišinė šiuolaikinės muzikos rinka (Nischen-Markt). Sulyginus ją su džiazu bei senosios muzikos rinkomis tampa aišku, kad šiuolaikinė muzika taip pat turi savą infrastruktūrą ir mažai kuo skiriasi nuo tradicinės muzikos pramonės (Flender, 2007). Jos sklaida yra neatsiejama nuo festivalių, koncertų ir projektų kultūros.

Būtina paminėti, kad edukacija taip pat užima labai svarbią vietą koncertuose. Edukacijos metodai remiasi tokiomis priemonėmis, kaip pokalbiai su kompozitoriais ir atlikėjais, aktyvus publikos pajungimas į muzikinį procesą koncerto metu, diskusijos su klausytojais ir kt. (Vogels 2011). Per glaudų ryšį su šiuolaikine muzika yra lavinamas įvairaus amžiaus ir išsilavinimo klausytojų muzikinis skonis „Nepatyrusiam melomanui šiuolaikinė muzika atrodo keista tol, kol jis nesiliaus ieškojęs joje tų sąskambių ir to pasitenkinimo, kurį jam teikdavo didieji praeities meninkai" (Koplendas, 1968: 7). Kaip teigia A. Ambrazas, „klausantis sudėtingo mūsų dienų muzikinio kūrinio, visų pirma, reikia nustatyti, kokį tikslą kėlė sau kompozitorius, ir antra, laukti,

kad jis bus atskleistas kitokiomis muzikinėmis priemonėmis, negu tos, kurias naudojo praeityje.“ (Ambrazas, 1969: 101).

Vienas esminių šiuolaikinės muzikos bruožų yra jos unikalus ryšys su kitomis meno šakomis. Kartu su kitais muzikologais Jörn Peter Hiekel diskutuoja šiuolaikinės muzikos sąsajas su kitomis meno formomis, kaip vaizduojamasis menas, moderni architektūra, šokis, muzikinis teatras bei literatūra. Jo išleistame rinkinyje „Neue Musik und andere Künste“ šiuolaikinė muzika suprantama, kaip svarbus jėgos šaltinis menininėms idėjoms ir kaip instrumentas, padedantis sukurti betarpišką ryšį su pasauliu (Hiekel, 2009). Nepaisant to, autorius išskiria dvi svarbias muzikos priėmimo, kartu su kitais menais, perspektyvas. Viena vertus, sujungimas šiuolaikinės muzikos su kitomis meno formomis plečia meno kūrinio supratimą, kita vertus, autorius pabrėžia muzikos, kaip vaizduojamojo meno, neatsiejamumą įvairių projektų metu (Hiekel, 2009).

1.2. Šiuolaikinės kamerinės instrumentinės muzikos sklaida Lietuvoje

Remiantis Deutsche Musikrat (2018), šiame magistro darbe, šiuolaikiniais muzikos ansambliais yra laikomi kolektyvai, kurių ne mažiau kaip pusė narių yra profesionalūs muzikantai, aktyviai koncertuojantys Lietuvos ir užsienio rimtosios muzikos scenose. Jie dažniausiai koncentruojasi į XX–XXI-ojo amžiaus muzikines kompozicijas. Nuo klasikinio moderno iki avangardo bei eksperimentinių muzikinių formų (Deutsche Musikrat, 2018). Kaip jau darbe minėta (žiūrėti 1.1.), šios formos jungia skirtingas meno šakas: muziką, šokį, teatrą, literatūrą, dailę ir t.t.

Šiuolaikiniai muzikos ansambliai turi turėti pastovų narių skaičių, aiškią struktūrą/sudėtį bei repertuaro pasirinkimą. Ansambliai, kurie šiuolaikinę muziką tik retkarčiais įtraukia į savo koncertinį repertuarą, šiai magistro darbo terminologijai nepriskiriami.

1.3. Lietuvos kameriniai instrumentiniai ansambliai, atliekantys šiuolaikinę akademinę muziką

Festivaliai

Remiantis Lietuvos muzikos informacijos centru (LMIC) ir kitais lietuviškais informacijos šaltiniais (pvz.: Katkus, 2015; Gaida, 2018) galima tvirtinti, kad savoji šiuolaikinės muzikos sklaida yra matoma ir Lietuvoje. Kaip pavyzdys yra Vilniuje kasmet rengiamas didžiausias Lietuvoje šiuolaikinės muzikos festivalis „**Gaida**“. Jo reikšmė Europoje yra pripažinta, kaip viena

ryškiausių naujosios muzikos formų Europoje ir užima svarbią vietą Baltijos šalių muzikiniame gyvenime. Šis festivalis pritraukia žymiausius šio meto atlikėjus, tokius kaip Philip Glass & The Philip Glass Ensemble, Heiner Goebbels, Robert Henke ir kt. Festivalis „Gaida“ tarptautinę šlovę yra pelnęs dėl savo originalumo ir atvirumo aktualiausioms šiuolaikinės muzikos tendencijoms, kurios sutinkamos visame pasaulyje. Ypatingas dėmesys yra skiriamas ne tik užsienio, bet ir lietuviškosios muzikos tendencijoms. Taip pat svarbu paminėti, jog šiame festivalyje yra atliekama ne tik simfoninė ar kamerinė muzika, bet ir alternatyvioji kūryba, elektroninė, klubinė, eksperimentinė muzika, muzikos teatro pastatymai, multimedijos projektai ir kt. (Vilniaus Festivaliai: GAIDA, 2017). Tarp lietuviškų jaunosios kartos kompozitorių galima paminėti Justę Janulytę, Gediminą Gelgotą bei atlikėjus: pianistą Daumantą Kirilauską, gitaristą Juozą Milašį, saksofonistą Arvydą Kazlauską ir t.t.

1977 m. Kaune įsikūrė šiuolaikinės muzikos festivalis „**IŠ ARTI**“, kuris skaičiuoja 41-uosius gyvavimo metus. Šio festivalio pagrindinė idėja - pažinti ir apjungti mūsų šalies, pasaulinės muzikos aktualijas, kurios betarpiškai susijusios su lietuvių ir užsienio kompozitoriais bei atlikėjais. Festivalyje skamba užsienio kompozitorių, tokių kaip Alvi Curran, Brend Franke, Klaus Burger, Paul Dirmeikio, Peterio Vask ir kt. kompozicijos. Festivalį papildė kolektyvai Tallin string quartet, Ergo Ensemble, Antyphodes, Penderecki string quartet, amstel quartet ir t.t. Taip pat repertuaras aprėpia lietuvių kompozitorių, kaip Zitos Bružaitės, Vidmanto Bartulio, Raimundo Martinkėno, Dalios Kairaitytės, Donato Zakaro, Ryčio Mažulio, Arūno Nako, Jono Jorkūno kūrinius. Grojantys Lietuvos atlikėjai, tai: smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, pianistė Lina Krėpškaitė, Kauno styginių kvartetas, Kauno miesto simfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras ir kt.

Kitas šiuolaikinę muziką Lietuvoje skleidžiantis festivalis – „**Permainų muzika**“ Klaipėdoje. Šis muzikos festivalis taipogi pristato įdomiausią dabarties kūrybą, atlikėjus bei atlikimo būdus. Vienas iš to pavyzdžių yra praėjusių metų rudenį įvykęs „Permainų muzika 2017“, kurio svečias, vokiečių kompozitorius Heineris Goebbels, pristatė savo instaliaciją-spektaklį „Stifters Dinge“. Goebbels kūrinio atlikimas Klaipėdoje buvo ne tik jo pirmoji premjera Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse (Festivalis Permainų Muzika, 2017).

„**Druskomanija**“ – seniausias tarptautinis šiuolaikinės muzikos festivalis Lietuvoje, turintis unikalią istorinę vertę ir sukuriantis ypatingą nišą jaunųjų kūrėjų raiškai. Šį kasmetinį naujosios muzikos renginį organizuoja asmenys, susiję su Lietuvos kompozitorių sąjungos jaunimo sekcija. Šiuo metu „Druskomanija“ skaičiuoja jau 33-sius gyvavimo metus. Vilnius, Druskininkai, Liškiava yra pagrindinės koncertinės festivalio erdvės.

2017 m. festivalis pristatė Jungtinio Lietuvos ir Liuksemburgo ansamblio koncertą, kuriame nuskambėjo abiejų šalių kompozitorių kūriniai: „Bruch Strokes“ (Andrius Maslekovas), „Impulses et factures“ (Nik Bohnenberger), „Cathedral“ (Raimonda Žiūkaitė), „Belarusian Spots“ (Tatsiana Zalenko). Festivalio ansamblių atlikėjai: Max Mausen (klarnetas), Kristupas Gikas (fleita), Sabine Weyer (fortepijonas), Cathy Heidt (smuikas), Monika Kiknadzė (altas), Arnas Kmieliauskas (violončelė) (Druskomanija, 2017). DRUSKOMANIJA'17 festivalio instrumentų sudėtis, kuriai kompozitoriai rašė kūrinius, buvo:

1. Pučiamųjų ansamblis – 2 trimitai, 1 trombonas, 2 tūbos, 2 fleitos, 1 bosinis klarnetas, 1 altinis/sopraninis saksofonas, 2 baritoniniai saksofonai.
2. „Twenty Fingers Duo“ ir Džiugas Daugirda – smuikas, violončelė, perkusija (vienas atlikėjas – vibrafonas, didysis būgnas, tamtamas, 5 mediniai blokeliai, solinis būgnas, 4 tomtomai, kiniška lėkštė. „crash“ lėkštė, „ride“ lėkštė „hihat“ lėkštė, orkestrinės lėkštės).
3. Jungtinis Liuksemburgo ir Lietuvos atlikėjų ansamblis – fleita, klarnetas, fortepijonas, smuikas, altas, violončelė.
4. Choro „Melos“ vokalinis ansamblis – 4 moteriški balsai (Lietuvos muzikų informacijos centras, 2018).

Tokiu būdu tęsiama tradicija į festivaliui parašytų kūrinių atlikimą įtraukti užsienio muzikantus ir kolektyvus, siekiant bendradarbiavimo būdu skleisti šiuolaikinę muzikinę kultūrą ir idėjas.

Jau ne pirmą dešimtmetį vyksta „keliaujantis“ kamerinės muzikos festivalis „**Muzikos rudo**“, kurio pagrindinis tikslas - skleisti šiuolaikinę lietuvišką muziką skirtinguose Lietuvos regionuose. Festivalyje Lietuvos publikai pristatomi šalies kultūrą reprezentuojantys atlikėjai bei naujai susikūrę kolektyvai ir užsienio muzikantai. Pavyzdžiui, fortepijoninis trio – Ieva Sipaitytė (smuikas), Vita Šiugždiniene (violončelė), Ala Bernotaitienė (fortepijonas), Roko ir Sonatos Zubovų fortepijoninis duetas, styginių kvartetas „Chordos“, Arkadijaus Gotesmano „Kvartetas“, Kauno vokalinis ansamblis „Acusto“, kamerinis orkestras „Modus“, ansamblis „Brass-Trio“ ir kt. Festivalio programoje skambėjo tokie kūriniai, kaip: Gemavičiaus „Piramidžių sonata“ ir „Ekspresija“, R. Kabelio „Invariacijos“, V. Jurgučio „Elipsės“, A. Martinaičio „Mirtis ir mergelė“, Z. Bružaitės „Notturmo“. Taip pat F. Bajoro, D. Kairaitytės, J. Tamulionio, O. Balakausko, V. Baltakio, V. Germanavičiaus, O. Narbutaitės, Ž. Martinaitytės, L. Narvilaitės ir kt. lietuvių kompozitorių kūriniai (Septynios meno dienos, 2013).

Didžiausias elektroninės, elektroakustinės muzikos festivalis Lietuvoje ir Baltijos šalyse „**Jauna muzika**“ yra įsikūręs nuo 1992 m., kuris pateikia publikai naujausius muzikos meno laimėjimus ir įvairius projektus. Per šio festivalio tryliką gyvavimo metų buvo pristatomi daugelis

žymių Švedijos, Suomijos, Latvijos, Rusijos, Olandijos, Vokietijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų ir kt. šalių kompozitorių, atlikėjų ir kolektyvų: M. Stockhausen, T. Mukaiyama, E. Singcircle, P. Niblock, P. Pure, F. Manual, L. Houtcamp, A. Parmerud, A. Noto, R. Ikeda ir Hilliard Ensemble ir kt. (Vilniaus turizmo informacijos centras, 2018). Festivalio programos kultūrinis spektras yra labai platus. Jame jau yra skambėję Vokietijos menininko Markuso Poppo garso elektroninės muzikos projektas „Oval“, Jungtinės Karalystės eksperimentinės ir elektroakustinės muzikos kompozitoriaus Yorgio Sakellario keturių kanalų garso sistemai kompozicija „Silentium“ bei V. Jurgučio, A. Bumšteino, G. Griciūtės, L. Rimšos, J. Jorkūno, A. Puplauskio sukurtos „Elektroakustinės premjeros“ ir t.t. (ore.lt, 2018).

Penktus metus skaičiuoja Vilniuje vykstantis tarptautinis elektroninių muzikos praktikų festivalis „**Ahead**“, kurį organizuoja Lietuvos kompozitorių sąjunga. Festivalis kviečia susipažinti su tarptautiniais elektroninės muzikos projektais, dalyvauti kūrybinėse dirbtuvėse ir kartu diskutuoti bei suprasti su garsu ir elektronika susijusius reiškinius. Nuo 2016 m. festivalis turi paantraštę *Mutual Thinking* („Abipusis mąstymas“), kuri atspindi jo misiją - būti ne tik elektroninę muziką ir technologijas reprezentuojančiu renginiu, bet skirti didelį dėmesį edukacijai, elektroninės muzikos kultūros supratimui ir su tuo susijusiems diskursams. Vienas iš svarbiausių festivalio tikslų yra konsoliduoti užsienyje gyvenančius menininkus iš Lietuvos ir pristatyti Lietuvoje negirdėtus jų darbus, tokiu būdu festivalyje atsiranda projektai, kaip KINDER MECCANO. Bendradarbiaujama su menininkais: Joe Snape, Laurie Tompkins, Sussie Whaites, Nicolu Lafay, Mikalojumi Smulskiu, Simonu Nekrošiumi ir kt. (Septynios meno dienos, 2017).

Ansambliai

Lietuvos koncertinėse afišose dažnai sutinkamas šiuolaikinės muzikos ansamblio „**Synaesthesia**“ vardas, kurį 2013 m. įkūrė dirigentas Karolis Variakojis ir kompozitorius Dominykas Digimas. Šių muzikantų misija - pristatyti Lietuvos ir užsienio atlikėjų eksperimentinės muzikos kūrinius. Anot „Synaesthesia“, jų muzika atsiskleidžia, kaip daugialypis šiuolaikinio meno scenos reiškinys. Ansambliui svarbu yra ne tik garsas, bet ir erdvė, šviesa bei judesys. Visa tai, drauge su profesionaliai atliekama muzika, tampa daugialypiu kūriniu, mindančiu nusistovėjusias žanrų ir hierarchijų ribas. Grupę sudaro atlikėjai: Karolis Variakojis (dirigentas), Artūras Kažemėkas (klarnetas), Daimantė Markevičiūtė (smuikas), Monika Kiknadzė (altas), Gunda Baranauskaitė (violončelė), Marta Flikelštein (fortepijonas). Ansamblio muzikantai yra studijuojantys arba baigę muzikos studijas Lietuvoje ir užsienyje (Menų spaustuvė, 2018).

Ansambelis aktyviai dalyvauja Lietuvos ir užsienio šiuolaikinės muzikos gyvenime, rengia pasirodymus šiuolaikinės muzikos festivaliuose, kaip „Ahead“, „Gaida“, „Druskomanija“ (Lietuva), „Melos Ethos“ (Slovakija), „Crossroads“ (Austrija). Jie taip pat aktyviai bendradarbiauja su kompozitoriais Ryčiu Mažuliu (Lietuva), Andriumi Arutiunian (Armėnija/Lietuva), Ethan Braun (JAV), Regi Campo (Prancūzija), Yann Robin (Prancūzija), Sylvain Marty (Prancūzija), Panayiotis Kokoras (Graikija), Lenka Novosedlikova (Slovakija), kurių kūriniai skamba ansamblio pasirodymuose, emocionaliai įtraukdami klausytojus į muzikinį vyksmą, jungiantį kinetiką, naujusias technologijas, video projekcijas (Menų spaustuvė, 2018).

Naujų idėjų kamerinis orkestras „**Niko**“ buvo įkurtas kompozitoriaus ir dirigento Gedimino Gelgoto 2006 m. Šis kolektyvas koncertuoja visoje Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose. „Niko“ kolektyvą sudaro: Gediminas Gelgota (dirigentas, kompozitorius), Augusta Jusionytė (smuikas), Dalia Simaška (altas), Julija Ivanova (smuikas), Justas Kulikauskas (violončelė), David Dumčius (violončelė), Auris Galvelis (kontrabosas). Ypatingai originalūs yra ansamblio pasirodymai ir moderniai atliekama klasikinė muzika. Jų repertuare skamba G. Gelgoto kompozicijos, S. Reicho, T.Riley, Ph. Glasso, M. Lauridseno muzika bei moderniai atkurti tradiciniai kompozitorių J. S. Bacho, A. Vivaldi kūriniai. 2015 m. kolektyvas debiutavo vienoje prestižiškiausių „Gawendhaus“ koncertų salėje Leipcige, Vokietijoje, „St. Martin-in-the-fields“ koncertų salėje Londone. „Niko“ yra įrašiusi du albumus – „Music for Strings“ ir „Lights“, kurių leidybinės kompanijos „Peermusic Classical“ (Vokietija/JAV), „Paramount“ (Los Andželas), „Metropolis“ (Italija) (NIKO, 2018).

2017 m. **Obojininkų kvintetui** sukako 10 jubiliejinių gyvavimo metų. Tokios sudėties instrumentų ansambelis yra retas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Obojininkų kvintetas susikūrė 2007 metais Roberto Beinario iniciatyva. Ansamblio sudėtis: Robertas Beinaris – obojus (meno vadovas), Tomas Bieliauskas – obojus, Eugenijus Paškevičius – meilės obojus, Petras Kuraitis – anglų ragas, Arūnas Zujus – fagotas. 2008 metais kvintetas laimėjo pirmą vietą VIII – jame tarptautiniame konkurse „Muzika be sienų“. Lietuvos obojininkų kvinteto repertuaras aprėpia kūrinius nuo baroko iki šiuolaikinės muzikos. Jie atlieka Lietuvos ir užsienio kompozitorių muziką. Pavyzdžiui Z. Bružaitės, R. Motiekaičio, L. Narvilaitės, J. Švedo ir kt. Didelę repertuaro dalį sudaro įvairūs perdirbimai, kuriuos aranžuoja kompozitorė V. Striaupaitė-Beinarienė ir R. Beinaris. Ansambelis aktyviai koncertuoja Lietuvos ir užsienio koncertų salėse (Muzikos idėjos, 2018).

Styginių kvartetas „**Chordos**“ buvo įkurtas 1977 m., kurio pavadinimas kildinamas iš graikiško žodžio „chorde“ – styga. Kolektyvą sudaro: Ieva Sipatyte (I smuikas), Vaida Paukštienė (II smuikas), Robertas Bliškevičius (altas) ir Vita Šiugždinienė (violončelė). Svarbiausias

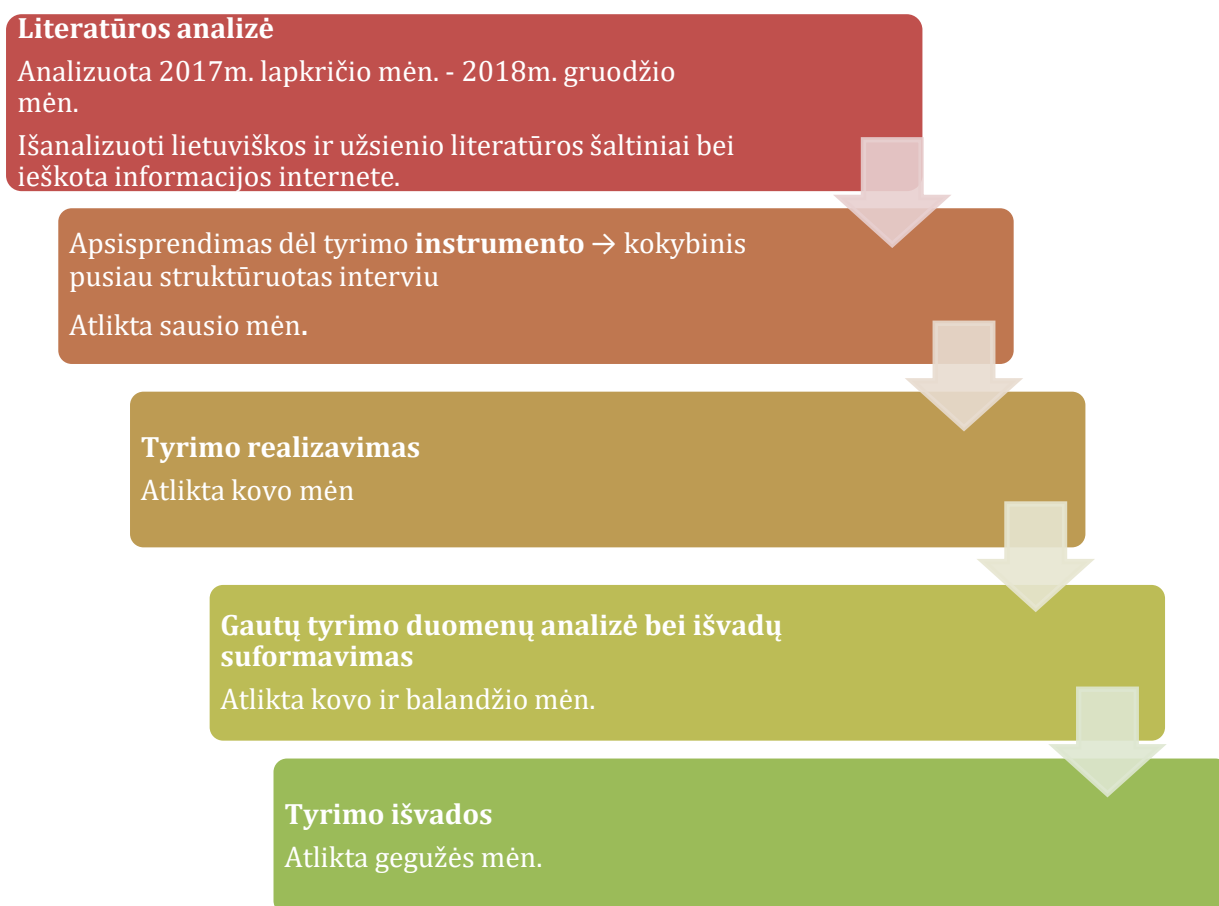
ansamblio tikslas - platinti naujausią lietuvišką muziką šalyje ir pasaulyje, pristatyti naujausius ir geriausius šiuolaikinės muzikos autorių kūrinius lietuvių klausytojui. Kvarteto veiklos dėka, Lietuvos publika pirmą kartą išgirdo kompozitorių: M. Feldmano, G. Ligetio, G. Crumbo, S. Reicho, G. Bryarso muziką. Kvarteto repertuare svarbią vietą užima ir ankstesnių epochų muzika. Bendradarbiaujama su Lietuvos akademinės (G. Skėrytė, S. Okruško), roko (A. Mamontovas), džiaz (L. Mockūnas) muzikos atlikėjais, choris („Jauna muzika“, „Brevis“). Nuo pat veiklos pradžios kvartetą dalyvauja Lietuvos muzikos festivaliuose („Gaida“, „Permainų muzika“, „Jauna muzika“, „Muzikos ruduo“, „Iš arti“), įvairiuose renginiuose ir projektuose. Kvartetą ne kartą yra dalyvavęs festivaliuose užsienyje („Marzmusik“ – Vokietija, „Klangspuren“ – Austrija, „Europa Mitte“ – Čekija-Vokietija) bei projektuose Vokietijoje, Švedijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Didžiojoje Britanijoje, Latvijoje, Norvegijoje, Lenkijoje, Rusijoje. Kai kurie lietuvių kompozitoriai specialiai kvartetui yra sukūrę ir dedikavę savo kūrinius. Neretai „Chordos“ kvartetą kviečiamas įrašyti muziką kino filmams bei teatrui (Chordos styginių kvartetą, 2018).

2. ŠIUOLAIKINĖS MUZIKOS ANSAMBLIŲ PERSPEKTYVA LIETUVOJE

2.1. Tyrimo metodologija

Pirmiausiai buvo atlikta literatūros analizė, kuri padėjo įvertinti dabartinę šiuolaikinės akademinės muzikos sklaidos Lietuvoje situaciją. Po detalios literatūros analizės buvo galima pastebėti, jog lietuviškų mokslinių informacijos šaltinių kiekis, reikalingas numatytam tyrimui, nėra reprezentatyvus. Siekiant atsakyti į šiame darbe iškeltus tyrimo klausimus, buvo paruoštas ir susistemintas tyrimo eigos planas. Apačioje esančioje lentelėje yra grafiškai pavaizduotos šio magistrinio darbo procesas (žr. 1 pav.).

1 pav. Magistrinio darbo procesas

Tyrimo metodas

Siekiant ištirti šių ansamblių perspektyvą Lietuvoje, buvo pasirinktas pusiau struktūruotas interviu. Remiantis Meuser ir Nagel (2005), buvo apklausti žmonės, turintys reikiamų žinių tiriamosios temos srityje: paruošta bazė interviu su šiuolaikinės akademinės muzikos atlikėjais ir kūrėjais. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas klausimų paruošimui, kurie padėjo surinkti tyrimui reikalingą informaciją bei apsaugojo nuo nenumatytų tematinių nukrypimų interviu metu (Gläser, Laudel, 2009).

Remiantis mokslinio tyrimo etikos principais, visi interviu dalyviai ir jų pasisakymai šiame darbe yra anonimiški (1 lentelė). Kiekvienam respondentui, kartu su interviu klausimais, buvo pateiktas raštiškas sutikimas panaudoti surinktą informaciją tiriamajame darbe.

1 lentelė. Tyrimo dalyvių pristatymas

Tyrimo dalyvis	Tyrimo dalyvio pristatymas
1. A	Atlikėjas
2. B	Atlikėja
3. C	Atlikėja, pedagogė
4. D	Atlikėjas
5. E	Kompozitorė
6. F	Atlikėja, pedagogė
7. G	Atlikėjas
8. H	Atlikėjas, pedagogas

Duomenų rinkimas

Buvo sudaryti 10 interviu klausimų, į kuriuos respondentai atsakinėjo raštu. Siekiant tikslumo, objektyvumo ir aiškumo, buvo pateikti vienodi interviu klausimai aštuoniems skirtingų muzikinių veiklų ir kompetencijų respondentams. Po atliktų interviu buvo pereita prie gautos informacijos analizės bei apibendrinimo.

Tyrimo apribojimai:

Ne visi interviu klausimai respondentams buvo aiškūs, dėl to autorei teko keletą klausimų patikslinti. Dėl raštiškos interviu atlikimo formos buvo neįmanoma užtikrinti visų atsakymų

autentiškumo. Lakoniškumo problema, atsirandanti tyrimo dalyviams dėl įvairių priežasčių, nenorint atskleisti tikrųjų savo minčių, šiame darbe taip pat pasilieka.

Tyrimo dalyviai

Kompozitoriai, atlikėjai ir pedagogai, aktyviai dalyvaujantys Lietuvos bei užsienio muzikinėje kultūrinėje veikloje.

Tyrimo instrumentas

2-oje lentelėje yra pateikiami tyrimo klausimai ir jų atsakymams reikalingi interviu klausimai.

2 lentelė. Tyrimo ir interviu klausimai

Tyrimo klausimai	Interviu klausimai
Kokios yra šiuolaikinės akademinės muzikos veiklos realijos Lietuvoje?	<ul style="list-style-type: none"> - Kaip Jūs vertinate dabartinę šiuolaikinę akademinę muziką Lietuvoje? - Kokią vietą, Jūsų nuomone, Lietuvoje užima šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimas? - Kokias šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo tendencijas matote Lietuvos muzikinėje terpėje?
Kaip muzikai profesionalai vertina šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos situaciją Lietuvoje?	<ul style="list-style-type: none"> - Kaip galėtumėte nusakyti dabartinę šiuolaikinę akademinę muziką grojančių ansamblių situaciją Lietuvoje? Ar matote tokių ansamblių kūrimosi būtinybę? Jeigu taip, galite pasakyti kodėl? - Ar pakankamai dėmesio skiriama Lietuvoje šių ansamblių gyvavimui? - Ar matomas skirtumas tarp šiuolaikinę akademinę muziką grojančių atlikėjų, kurie yra specializavęsi šiuolaikinės akademinės muzikos atlikime, ir tų, kurie ją groja pagal įgytą klasikinį muzikinį išsilavinimą? Jeigu taip, tai kaip apibūdintumėte tuos skirtumus?

<p>Kokias šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių ateities perspektyvas numato muzikai profesionalai?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ar Lietuvos studentai studijų metu įgauna pakankamas interpretacines žinias reikalingas atlikti šiuolaikinę akademinę muziką? - Ar ansambliai, grojantys šiuolaikinę akademinę muziką, gali būti laikomi svarbiu instrumentu šios muzikos sklaidai Lietuvoje vystyti? - Kaip įvertintumėte šiuolaikinę akademinę muziką grojančių ansamblių perspektyvą Lietuvoje ir užsienyje? - Kokią reikšmę Jūsų kūrybinei veiklai turi šiuolaikinės akademinės instrumentinės muzikos ansamblių gyvavimas? Jų sudėtis bei profesionalumas?
---	--

2.2. Šiuolaikinės muzikos ansamblių kūrimosi ir veiklos perspektyvų Lietuvoje galimybių analizė

Dabartinės šiuolaikinės akademinės muzikos Lietuvoje vertinimas

Respondentai t.y. muzikai profesionalai, dabartinei muzikai apibūdinti naudoja tilto simbolį: „šiuolaikinė akademinė arba aktualioji muzika Lietuvoje - kaip ir tikriausiai visame pasaulyje – yra savotiškas tiltas į komunikacijų ir technologijų, socialinių problemų kupiną amžių“ (D). Lietuvos šiuolaikinę akademinę muziką dauguma respondentų vertina kaip eksperimentinę, provokuojančią, impulsyvią, gausią tembrinių spalvų: „naujai suskambusios išraiškos priemonės šiandieniniame kontekste ir nuolat kintančiame laikmetyje, naujos muzikos kalbos ir instrumentų pagalba, gali įgauti visai kitą spalvą, skonį ir prasmę – tai tarsi gyvas, judrus, tyro, gaivaus oro gurkšnis, sustingusių epochų labirintuose. Visada labai patinka klausytis gero ir įdomaus šiuolaikinės muzikos atlikimo, tad galime pasidžiaugti, kad Lietuvoje turime keletą puikių šiuolaikinės muzikos festivalių, kaip „Gaida“, „Iš Arti“. Taip pat nemažai šiuolaikinės muzikos entuziastų, gražių idėjų ir gerų kompozitorių, sėkmingų šiuolaikinės muzikos ansamblių pavyzdžių bei iniciatyvų - „Synaesthesia“, kuris 2017 metų „Gaidos festivalyje“ įrodė, kad yra tarptautinio lygio. Galima prisiminti ir sėkmingą obojiniko prof. Juozo Rimo veiklą, jo interpretacijas, iniciatyvumą ir įnašą į ilgametę šiuolaikinės muzikos plėtrą obojininko repertuare, taip pat ansamblio „Musica humana“ veiklą, Imino Kučinsko ansamblį „Ex tempore“, Gelgoto jaunesniojo vadovaujamą naujų idėjų orkestrą „Niko“. Ilgus metus turėjome ir Š. Nako

šiuolaikinės muzikos ansamblį (2000 m.), kuris garsino Lietuvą visame pasaulyje“ (H). „Nors Lietuva, kartais išlieka kiek konservatyvesnė šios muzikos atžvilgiu, ribos nyksta ir preinamumas vis auga. Be to, ir čia netrūksta „chuliganų“, tokių kaip ansamblis „Synaesthesia“ ar saksofoninkas Liudas Mockūnas, kurie pilnai atsidavę viskam, kas jų laukia dabar ir ateityje“ (D). „Šiuolaikinė muzika „jaukinasi“ ir vyresnės, ir jaunesnės kartos atstovus. Kaip drabužių ar avalynės tendencijos eina į priekį, taip ir muzika skverbiasi į sales. Kompozitoriai kuria kūrinis – atlikėjai vis daugiau šiuolaikinės muzikos kūrinių įtraukia į savo pasirodymus, didėja šiuolaikinę muziką mėgstančiųjų auditorija, kuriasi ansambliai: „Synaesthesia“, „Naujų idėjų kamerinis orkestras“, o festivalis „Gaida“ kasmet sulaukia vis didesnio kompozitorių, atlikėjų ir klausytojų susidomėjimo“ (B). „Šiuolaikinę akademinę muziką Lietuvoje vertinu gerai ir pozityviai. Anksčiau, tai yra prieš kokią 15-20 metų, akademinė šiuolaikinė muzika turėjo labai apibrėžtas savo teritorijas, pavyzdžiui šiuolaikinės muzikos festivalis: „Gaida“ – Vilniuje, „Druskomanija“ – Druskininkuose, „Marių klavyrai“ – Klaipėdoje. Toje terpėje ir toje teritorijoje ta muzika daugiausiai ir skambėdavo“ (E).

Tačiau dalis respondentų šiuolaikinę akademinę muziką vertina kitaip, išvelgdami pozityvias jos gyvavimo pasauliniame muzikos kontekste puses: „užsienyje žmonės seniai suprato, kad šiuolaikinė muzika gali būti patraukli, įdomi ar net tapti pramogine, nevengiant ir show elementų. Ji turi savo nišą ir terpę (...) Lietuvoje daug sunkiau. Išgalėjęs senas požiūris ir praeities šleifas daugeliui sigmatizuoja ir simbolizuoja seną ir neįdomią „tarybinių“ laikų ir masyvią muzikinę kalbą, netonalumą ir pan., o apie naujas išraiškas ir įdomias pasaulinių ansamblių galimybes dažnai nieko nežinome. Todėl labai dažnai tradicinis klausytojas ir atlikėjas į šiuolaikinę muziką žiūri kreivai ar net su panieka ir ypač tai pasigirsta iš tradicinės akademinės visuomenės lūpų“ (B). „Šiuolaikinė akademinė muzika yra populiari tarp atlikėjų, tačiau žiūrovų auditorijai šiuolaikinė muzika ne visiems yra suprantama“ (C). Dauguma respondentų šiuolaikinę akademinę muziką Lietuvoje vertina akcentuodami šios muzikos festivalius, ansamblius bei kompozitorius: „sprendžiant iš šiuolaikinės muzikos festivalių - „Gaida“ Vilniuje, „Druskomanija“ Druskininkuose, „Iš Arti“ Kaune, „Permainų muzika“ Klaipėdoje ir jauno, bet pakankamai perspektyvaus šiuolaikinės elektroninės muzikos festivalio „Ahead“, vykstančio visoje Lietuvoje, juose atliekamo atsinaujinančio ir kontrastingo lietuvių ir užsienių kompozitorių repertuaro, yra pristatoma nemažai šiuolaikinės muzikos tendencijas atitinkančių įdomių muzikos kompozicijų“ (D). „Atlikėjai vis daugiau šiuolaikinės muzikos kūrinių įtraukia į savo pasirodymus, didėja šiuolaikinę muziką mėgstančiųjų auditorija, kuriasi ansambliai „Synaesthesia“, „Naujų idėjų kamerinis orkestras“ (B). „Turime daug įdomių kompozitorių, entuziastų, šiuolaikiškos muzikos kūrėjų, bet labai nedaug ansamblių ir orkestrų, grojančių išskirtinai tokią muziką. Iš

dabartinių aktyviausių jaunųjų Lietuvos kompozitorių reikia paminėti Vykintą Baltaką, Ramintą Šerkšnųtę, Vytautą V. Jurgutį, Ramūną Motiekaitį, Marių Baranauską, Justę Janulytę. Ramintos Šerkšnųtės (g. 1975) kūryboje dominuoja neoromantinė muzikos kalba, kartais praturtinama minimalizmu ir džiaz elementais. Daugelis jos orkestrinių ir kamerinių kūrinių yra lyg spalvingi garsovaizdžiai, įkvėpti gamtos refleksijos. Vytautas V. Jurgutis (g. 1976) yra vienas iš pažangiausių Lietuvos elektroninės muzikos kūrėjų, įvaldęs sudėtingas garso programavimo technikas ir dažnai savo elektroninių kūrinių atlikimus papildantis kompozitorių valdomomis video projekcijomis“ (H). Pastebima tendencija, jog šiuolaikinė muzika vis dažniau atliekama netradicinėse scenose bei kitokiose muzikavimui palankiose erdvėse – šitaip plečiasi šios muzikos sklaidos galimybės: „jeigu įsigilintumėte į filharmonijų programas, muzikinių teatrų repertuarus, tai pamatytumėte, kad šiuolaikinės muzikos apstu visur, visuose festivaliuose, teritorijos išsiplėtusios“ (E). Pastebimi ir šiuolaikinės muzikos atlikimo netradiciniai būdai: „Pavyzdžiui, grojant kūrinių – įlipti į dažus ir vaikščioti ant popieriaus lapų, taip sukuriant tam tikrą piešinį“ (B).

Šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos realijos Lietuvoje

Respondentai šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veiklos realijose išvelgia šias tendencijas: akustinių instrumentų naudojimą, elektroninės muzikos priemonių taikymą, išskirtinumo ir originalumo ieškojimą: „vis dažniau pastebiu, kad atlikėjai pasitelkia nemažai įvaizdžio detalių, skiria dėmesio aplinkai, apšvietimui, pasitelkia aktorinius sugebėjimus, nebijo priimti drąsesnius iššūkius“ (F). Dauguma respondentų mano, kad būtina kurti daugiau tokio pobūdžio ansamblių: „tik jie ir gali būti įrankis šiuolaikinės muzikos sklaidai: tiek ansambliai, reziduojantys Lietuvoje, tiek atvykstantys iš užsienio“ (H). „Atlikėjams šiandien galima laisvai jungtis į įvairiausių darinius ir jie tą daro klasikinėje, šiuolaikinėje, džiaz muzikoje. Formuojasi naujos, tembrinės kokybės ansambliai: „Synaesthesia“, naujų idėjų kamerinis orkestras „Niko“, styginių kvartetas „Chordos“. Atsiranda tokių netikėtų sudėčių ansamblių, kaip smuikas, klarnetas arba klarnetas ir violončelė bei fortepijonas“ (E). „Šiuolaikinės muzikos ansamblių atsiradimas ir jų gausa Lietuvoje, norint žengti koja kojon su nuolat modernėjančiu pasauliu, yra tiesiog būtinas“ (H). „Kuo daugiau tokių ansamblių, tuo daugiau kompozitorių kurs naujų, orginalesnių, įdomesnių kūrinių“ (A). „Atlikėjui groti šiuolaikinės muzikos ansamblyje yra labai svarbu, nes jis įgyja ne tik solinio, ansamblinio muzikavimo, bendradarbiavimo įgūdžius, bet ir susipažįsta su naujomis instrumento techninėmis galimybėmis“ (C). „Šiuolaikinės muzikos ansambliai yra reikalingi, bet jų galimybės Lietuvoje ribotos. Sunku surinkti auditoriją

koncertuose, žmonių susidomėjimas šiuolaikine muzika yra gana menkas. Didesnes galimybes tokie kolektyvai atranda svetur, kur sulaukia daugiau publikos susidomėjimo, kur šiuolaikinės muzikos plėtra kur kas gajesnė, didesnės finansavimo galimybės“ (F). Svarbiausia dabartinės šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių kūrimuisi iškylančia kliūtimi įvardijama finansinių išteklių stoka: „nors kultūros ministerija pavienius projektus remia, tačiau visi, anksčiau minėti ansambliai, išsilaiko iš savo lėšų ir idėjų. Taip jau yra, kad Lietuvoje šiuolaikinė muzika, perfrazuojant Ostapą Benderį, yra pačių skėstančiųjų reikalas. Ne tik šiuolaikinės muzikos ansambliai, atlikėjai, solistai, bet ir patys kompozitoriai yra nepelnytai nuvertinti ir užmiršti. Todėl daug kūrinių tiesiog guli stalčiuose, neišvysdami dienos šviesos. Dėl to kenčia ne tik klausytojas, bet ir visa mūsų šiuolaikinės muzikos raida Lietuvoje“ (D). „Ne tik šiuolaikinės muzikos ansambliai, atlikėjai, solistai, bet ir patys kompozitoriai yra nepelnytai nuvertinti ir užmiršti. Todėl daug kūrinių tiesiog guli stalčiuose, arba jie tiesiog visai ir neatsiranda ant scenos. Dėl to kenčia ne tik klausytojas, bet ir visa mūsų šiuolaikinės muzikos raida Lietuvoje. Labai trūksta motyvacijos, vadybos, populiarinimo ir administravimo patirties, didesnio valdžios dėmesio, paskatinimo ir palaikymo“ (G). „Per nepriklausomybės dvidešimtmetį Lietuvoje atsirado vienintelė institucinė iniciatyva, nuosekliai veikusi vizualaus meno, medijų meno bei medijų kultūros srityje ir inicijavusi įvairaus pobūdžio muzikinius audio vizualinius meninius projektus – tai menininkų įkurtas nepriklausomas institucinis darinys „Jutempus – Nomeda ir Gediminas Urbonai“ (H). Kai kurie respondentai pabrėžia šiuolaikinės muzikos ansamblių klausytojų edukacijos svarbą, šios muzikos klausymosi įpročių formavimo būtinybę: „kokius formuosime visuomenės klausymosi įpročius, tokią turėsime visuomenę ateityje“ (B). „Mada niekada nestovi vietoje, ji kinta. Taip pat ir klausytojai – jie domisi naujovėmis, ieško kažko neatrasto, niekada negirdėto“ (B). Visi apklausti respondentai išvelgia skitumą tarp atlikėjų, kurie specializavęsi šiuolaikinės akademinės muzikos atlikime ir tų, kurie ją groja pagal įgytą klasikinį muzikinį išsilavinimą: „studijavęs šiuolaikinės muzikos atlikimą, atlikėjas ją groja labai organiškai, suvokia formą, techniką. Muzikos turinį perteikdamas savitai, individualiai ir raiškiai. Tuo tarpu atlikėjui, kuriam labai retai pasitaiko atlikti šiuolaikinę muziką ir jisai gyvena klasikinės muzikos kūriniuose ne visada tas organiškasis ryšys yra ir tas labai girdisi“ (E). „Nemažai šiuolaikinės muzikos kūrinių reikalauja konceptualaus vaizdinio priėmimo, kuriam reikalingos specialios šiuolaikinių medijų studijos. Nebeužtenka klasikinio muzikinio išsilavinimo, atliekant šią muziką. Kaip kiekvienas akademinės muzikos stilius turi savas taisykles ir atlikimo niuansus, reikalauja žinojimo ir skonio, taip ir šiuolaikinėje muzikoje yra nemažai peripetijų, nors taisyklių ribos yra labai plačios arba išvis pranyksta“ (D). „Atsiranda didesnis ir platesnis technologijų žinojimas, naujų atlikimo būdų įvaldymas“ (H).

Šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių galimos plėtros perspektyvos Lietuvoje

Dauguma muzikos profesionalų šiuolaikinės muzikos kamerinius ansamblius laiko vienu iš svarbiausių objektų šios muzikos plėtrai vystyti ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje: „šiuolaikinės muzikos ansamblių būtinybė yra tokia, kad jie inicijuoja labai daug naujų lietuviškų kūrinių, bendradarbiauja su užsienio kompozitoriais ir turtina Lietuvos muzikinę kultūrą“ (E). „Lietuvoje turime jaunų ir talentingų kompozitorių, kurie kuria šiuolaikinę muziką įvairių sudėčių ansambliams. Tokiu būdu šių ansamblių atlikėjai gali nuolatos realizuoti save ir tobulėti“ (F). „Ansambliai, grojantys šiuolaikinę muziką, ypač svarbūs edukaciniame muzikos kontekste“ (G). „Ansambliai, grojantys šiuolaikinę akademinę muziką, žinoma, yra svarbi detalė šiuolaikinės muzikos sklaidai vystyti Lietuvoje. Akademinė šiuolaikinė muzika dažniausiai atliekama jaunimo, visu pirma, yra jaunimo žingeidumą skatinantis ir tenkinantis įrankis, ir tuo pačiu juos įtraukiantis į šiuolaikinės muzikos atlikimo ir klausymosi džiaugsmus. Jaunimas yra mūsų visuomenės ateitis“ (B). Tačiau visi respondentai įvardija šiuolaikinės muzikos atlikimo studijų muzikinio ugdymo įstaigose problemą: „klasikinių pagrindų jau nebeužtenka, tad tikrai reikalingos specializuotos studijos, norint atlikti šiuolaikinius kūrinius. Lietuvoje kai kurių kūrinių, deja, niekas nesugeba pagroti – ne vien dėl raštingumo, ar įgūdžių stokos, bet ir dėl vadybos trūkumo, sudėtingos specifinių instrumentų sudėties“ (H). „Daugelis studentų, po akademinės muzikos studijų, negalėtų ne tik kokybiškai atlikti, bet ir „perskaityti“ šiuolaikinės muzikos simbolių. Studentų mokomajame repertuare šiuolaikinė muzika sudaro tikrai nedidelį procentą“ (H). „Ne visi studentai studijų metu gauna pakankamas interpretacines žinias, reikalingas atlikti šiuolaikinę akademinę muziką. Tai priklauso ne tik nuo dėstytojo kompetencijos, bet ir nuo studento muzikinio išprusimo, su kuriuo jis ateina mokytis į akademiją. Ne kiekvienas studentas sugeba išpildyti mokymosi programoje nustatytas normas, tad apie šiuolaikinės akademinės muzikos interpretacinius niuansus nėra net kalbos“ (B). „Daug dėmesio yra skiriama klasikiniam repertuarui, siekiant stiprinti atlikėjo bazinius, pamatinius atlikimo, instrumento valdymo principus. Todėl dažnai pasitaiko, jog studentams atlikėjams trūksta žinių ir patirties šiuolaikinės muzikos sferoje“ (F). „Kaip kuriantis žmogus, iš teorinio nuotolio galėčiau pasakyti, kad studentai studijų metu įgauna nepakankamas interpretacines žinias, ne dėl kažkokių gerų ar blogų intencijų, bet dėlto, kad į studijų programas, mano turimomis žiniomis, atlikėjams nėra įtrauktas šiuolaikinės muzikos kusus/modulis“ (E). Lyginant šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių plėtrą Lietuvoje ir užsienyje, respondentai daug dėmesio skiria muzikinės rinkos vertinimui: „jeigu ansamblių sudėtis yra didelė, ir jų atliekamiems kūriniams

reikalinga speciali akustika, tai Lietuvoje atitinkamai tokiai muzikai surasti tam tikras sales yra misija neįmanoma. Tuo tarpu užsienyje, parengus įdomias šiuolaikinės muzikos programas, rinka yra didesnė. Aktyviai dirbama su vadyba, reklama, muzikai atlikti tinkamomis erdvėmis, bendradarbiaujama su festivaliais“ (E). „Didžioji perspektyva, žinoma, išlieka užsienyje. Tuo ir naudojasi ansamblis „Synaesthesia“, kuris po truputį tampa tiltu į vakarus, nes aktyviai koncertuodamas ir dalyvaudamas pamokose, meno dirbtuvėse, veža žinias čia į Lietuvą. Lietuva dar negali pasiūlyti tokių sąlygų, bet didieji šiuolaikinės muzikos festivaliai („Gaida“, „Iš Arti“) mus „informuoja“ apie užsienyje gimstančias ir besivystančias tendencijas“ (H). „Užsienyje perspektyvos daugiau, menininkai aktyvesni, savarankiškesni, patys imasi įvairių iniciatyvų ir projektų, festivalių, gauna finansavimą ir, žinoma, jų yra daugiau“ (A).

Siekiant įvertinti šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių ateities perspektyvas, muzikų profesionalų buvo prašoma įvertinti šių ansamblių reikšmę jų kūrybinei veiklai: „aš, kaip akademinės muzikos atlikėjas, stengiuosi prisiliesti prie visokeriopos muzikos, o šiuolaikinė muzika yra tai, kuo visi vienaip, ar kitaip dabar gyvename. Tad domėjimasis ja ir jos atlikimas užima nemažai laiko mano profesiniame gyvenime. Be to, jaučiu aistrą inovacijoms, todėl įdomu ir naudinga bendrauti su šiuolaikinės muzikos kompozitoriais ir atlikėjais. Jų dėka išmokau kūrybiškai prieiti prie šiuolaikinių kompozicijų, suprasti ir mėgautis ribų neturinčia garso magija“ (H). „Būna įdomu išsianalizuoti įvairias šiuolaikinės muzikos kūrinio išraiškas, interpretacines galimybes. Tai plečia muzikinį skonį ir akiratį bei formuoja mane kaip atlikėją“ (F). „Ansambliai, atliekančių šiuolaikinę muziką dėka, lavinamas klausytojo skonis, o man, kaip atlikėjui, atveria naujas išraiškos galimybes, originalumą, savąjį identitetą ir interpretacijas, o tai populiarina visą šiuolaikinę muziką Lietuvoje, be ko neįmanoma ir pati šiuolaikinės muzikos raida“ (D). „Didžiulę. Aš esu atlikėjas ir aplink mane beprotiškai greitu tempu vyksta šiuolaikinis muzikinis gyvenimas, turiu jame dalyvauti ir progresuoti, jei atsiliksi – pasivyti nebus šanso“ (A). „Tai nuo ansamblio sudėties ir jų profesionalumo priklauso būsimo kūrinio kokybė, interpretacija. Šie ansambliai judina ir budrina visus autorius aplink save, skatindami vystytis nacionalinės muzikos platformai, kuri vėliau išteka į pasaulį. Ansambliai, atliekantys lietuvių kompozitorių kūrinius, formuoja muzikinę kultūrą, publikos muzikinį skonį“ (E). „Mano kūrybinėje veikloje šiuolaikinės akademinės instrumentinės muzikos atlikimas užima svarbią gyvenimo dalį. Su medinių pužiamųjų ansambliais dažnai dalyvauju konkursuose, festivaliuose, kuriuose su įvairaus sąstato ansambliais atliekame XX – XXI amžiaus muziką. 2013 m. „Lietuvos kompozitorių kamerinės muzikos atlikimo“ konkurse grojome M. Laurishkaus „Aus Litauen“ ir laimėjome

II-ą vietą. 2014 m. Tarptautiniame kamerinių ansamblių konkurse „Muzikinė akvarelė“ su dviem medinių pučiamųjų ansambliais laimėjome I-sias vietas, su sekstetu atlikome F. Poulec „Sextetą“. 2016 m. tame pačiame konkurse su medinių pučiamųjų kvintetu laimėjome I-ą vietą, atlikome C. Debussy „Mažąją siuitą“. 2018 m. konkurse „Muzikinė akvarelė“, su medinių pučiamųjų kvintetu laimėjome II -ą vietą, grojome A. Dvorak „Amerikietišką kvintetą“. Koncertuose šiuolaikinę muziką populiariname ne tik Lietuvos publikai, bet ir koncertuose dažnai besilankantiems klausytojams iš užsienio“ (B). „Kaip atlikėjui profesionalui, man labai svarbus šiuolaikinės muzikos ansamblių gyvavimas. Nuo to priklauso mano finansinė padėtis bei profesinių įgūdžių tobulinimas, sceninė patirtis“ (G).

TYRĖJOS REFLEKSIJA

Studijuojant muzikos akademijoje ir dirbant muzikiniame teatre susidūriau su šiuolaikinės muzikos atlikimo problematika. Aš, kaip atlikėja ir kaip instrumentinio ansamblio narė, turėjau pastebėti savo žinių trūkumą, atliekant šiuolaikinių kompozitorių muziką. Dažnai kildavo interpretacinių bei techninių problemų. Tad, bendradarbiaujant su dėstytojais ir studentais, palaiptai kilo mintis išanalizuoti šiuolaikinę akademinę muziką: jos specifiką, estetiką bei atlikimo ypatumus. Mane ypatingai domino ansamblių, atliekančių šiuolaikinę akademinę muziką, dabartinė veikla ir tolimesnė jų veiklos perspektyva Lietuvoje.

Išsianalizavus literatūrą apie šiuolaikinę akademinę muziką ir jos aktualijas Lietuvoje, sukūriau pagrindą savo tiriamojo darbo pagrindinei tematikai, kurios tyrimo objektu tapo šiuolaikinės akademinės muzikos ir ją atliekančių ansamblių sątykis ir iš to kylanti tolimesnė jų perspektyva. Pagrindinė idėja buvo ištirti šių ansamblių egzistencijos būtinybę tolimesnei šiuolaikinės akademinės muzikos sklaidai Lietuvoje.

Interviu su muzikais profesionalais man padėjo atsakyti į tyrimo klausimus, kurie ne tik patvirtino šiuolaikinę akademinę muziką grojančių ansamblių svarbą, bet ir įrodė būtinybę profesionalaus jos atlikimo paruošimo muzikos akademijoje ir už jos ribų. Respondentai ypač pabrėžė bendradarbiavimo su užsienio atlikėjais būtinybę. Įdomu buvo pastebėti, kad šis bendradarbiavimas, atliekant šiuolaikinę muziką, atveria kelią į europinę profesionaliosios muzikos sceną. Šiuolaikinę muziką atliekančių ansamblių paklausa ir gausa užsienyje tik įrodo tolimesnes muzikines tendencijas profesionaliojoje akademinėje muzikinėje terpėje. Jų sudėties įvairumas, kuris dažnai priklauso nuo specialiai ansambliams sukurtų kūrinių instrumentuotės spalvingumo, taip pat yra spontaniškos bei trumpalaikės ansamblių susikūrimo būtinybės ženklas. Atvirumas eksperimentavimui ir improvizacijai, tinkamas atlikėjų muzikinis išsilavinimas bei pasiruošimas - yra vieni svarbiausių interviu metu paminėtų aspektų, siekiant stiprinti ir skatinti šiuolaikinės akademinės muzikos perspektyvą Lietuvoje. Greta to galima priskirti glaudų atlikėjo ir kompozitoriaus bendradarbiavimą.

Mano tiriamajame darbe buvo galima išvelgti aktualius trukdžius ir iššūkius šiuolaikinės akademinės muzikos sklaidos terpėje. Vienu pagrindinių trukdžių ansamblių vystymuisi galima laikyti finansavimo stoką bei scenų stygių šiuolaikinei muzikai atlikti Lietuvoje. Tyrimo metu buvo įdomu sužinoti tai, jog šiuolaikinis ansamblis suvokiamas ne vien kaip muzikos atlikėjas, bet kaip vientisas organizmas, sujungiantis muziką, medijas, video projekcijas, cheorografiją, scenos

apšvietimą ir kt. Šiuolaikinis ansamblis siekia nustebinti klausytoją visais įvardintais komponentais. Tyrimas parodė, jog šitaip muzika dar įtaigiau paveikia klausytoją – ji tampa artima šiuolaikiniam žmogui. Nustebino tai, jog respondentai ypač daug dėmesio skiria šiuolaikinės muzikos klausytojų edukacijai, pabrėždami publikos stygių šiuolaikinės muzikos koncertuose, festivaliuose Lietuvoje. Tokiu būdu, būtent edukacinis veiksnys, tampa vienu iš šiuolaikinės muzikos sklaidos prioritetų. Dauguma respondentų pabrėžė, jog būtinos šiuolaikinės muzikos studijos, nes jaučiamas skirtumas tarp atlikėjo, įgijusio klasikinį muzikinį išsilavinimą ir atlikėjo, kuris specializavęsis šiuolaikinės muzikos atlikime.

Apibendrinant visą tiriamąją dalį galiu teigti, jog įgavau neįkainojamos patirties, naujų žinių, imdama interviu iš muzikų atlikėjų profesionalų. Kiekvienas respondentas buvo įdomus savo asmeninėmis patirtimis, išvalgomis. Interviu klausimų atsakymai įrodė, jog muzikams profesionalams šiuolaikinės muzikos ansamblių gyvavimas Lietuvoje svarbus, kaip šiuolaikinės muzikos plėtros įrankis ateityje. Džiugu pastebėti, jog Lietuvoje turime stiprią jaunųjų kompozitorių kartą, kuri išaugusi iš mūsų nacionalinės kompozitorių mokyklos.

Išstudijavusi mokslinę literatūrą ir atlikusi tyrimą manau, jog būtina skirti daug daugiau dėmesio šiuolaikinės muzikos ansambliams, nes jie yra šiuolaikinės muzikinės kultūros Lietuvoje pagrindas, taip pat kompozitorių ir atlikėjų reprezentacinis instrumentas įvairiose Europos muzikos scenose.

IŠVADOS

1. Šiuolaikinę akademinę muziką atliekančių kamerinių instrumentinių ansamblių veiklos realiose Lietuvoje įžvelgiamos šios tendencijos:
  - akustinių instrumentų naudojimas;
  - elektroninės muzikos naudojimas;
  - šiuolaikinių medijų naudojimas (projekcijos, video);
  - išskirtinumo ir originalumo ieškojimas.
2. Šiuolaikinės akademinės instrumentinės muzikos ansamblių veiklos specifikos įvertinimas:
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai yra vienas iš pagrindinių šios muzikos sklaidos įrankių Lietuvoje;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai inicijuoja lietuvių kompozitorius kurti naujus kūrinius;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai reprezentuoja Lietuvos muzikinę kultūrą ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai yra svarbūs edukaciniame muzikos kontekste.
3. Šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių dabartinė situacija:
  - Lietuvoje yra keletas aukšto profesinio lygio jaunosios kartos šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių: „Synaesthesia“, „Niko“, „Obojininkų kvintetas“, „Chordos“;
  - šiuolaikinės muzikos ansambliai – aktyvūs daugelio Lietuvos festivalių, pavyzdžiui, „Gaida“, „Iš Arti“, „Druskomanija“, „Permainų muzika“, „Ahead“ ir kt. dalyviai;
  - įžvelgiama finansinė stoka šiuolaikinės muzikos ansamblių egzistavimo ir koncertinės veiklos rėmimui;
  - koncertinių salių trūkumas – svarbus trukdis vystyti tolimesnei šiuolaikinių ansamblių veiklai Lietuvoje.
4. Remiantis atliktu tyrimu, galima apytikriai numatyti galimas šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių plėtros perspektyvas Lietuvoje:
  - šiuolaikinės akademinės muzikos ansamblių veikla didele dalimi priklausys nuo tinkamo finansavimo;
  - muzikinio edukacinių įstaigų ugdymo procese būtina skirti dėmesio šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo studijoms;

- būtina kurti naujas koncertines erdves, siekiant plėsti muzikinę ansamblių veiklą ir jų kūrimosi bei gyvavimo perspektyvą;
- būtinas bendradarbiavimas su užsienio atlikėjais ne vien koncertiniais, bet ir metodologiniais tikslais, siekiant gerinti šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo kokybę Lietuvoje.

LITERATŪRA

1. Ambrazas, A. (1969). Muzika ir dabartis: šiuolaikinės muzikos etiudai, Vaga, Vilnius.
2. Barthelmes, B. (2008). Was ist eigentlich Neue Musik // Das Magazin der Kulturstiftung des Bundes Frühjahr Nr. 11.
3. Cloot, J. (2008). Experiment Interpretation. Ergebnisoffene Prozess und Avantgardistische Aktion fünf Argumente. Neue Zeitschrift für Musik, Vol. 169, Nr. 1. P. 40-43.
4. Deutsche Musikrat (2018). Ensembles für Zeitgenössische Musik. Prieiga per internetą: <http://www.miz.org/institutionen/ensembles-fuer-zeitgenoessische-musik-s39> [žiūrėta 2018 03 05].
5. Druskomanija (2017). Gegužės 18 d.: festivalis „Druskomanija“ pristato Jungtinio Lietuvos ir Liuksemburgo ansamblio koncertą. Prieiga per internetą: <https://www.lnb.lt/naujienos/2175-geguzes-18-d-festivalis-druskomanija-pristato-jungtinio-lietuvos-ir-liuksemburgo-ansamblio-koncerta> [žiūrėta 2018 03 04].
6. Festivalis Druskomanija (2017). Apie festivalį ir jo programą. Prieiga per internetą: <http://druskomanija.lt/> [žiūrėta 2017 12 20].
7. Festivalis Permainų Muzika (2017). Apie festivalį ir jo programą. Prieiga per internetą: <http://www.koncertusale.lt/Renginys/Permainu-muzika-2017> [žiūrėta 2017 12 20].
8. Flender, R. (2007). Freie ensembles für neue musik in deutschland, Schott, Mainz.
9. Fiederhofer, H. (2002). Neue Musik als Widerspruch zur Tradition. Gesamelte Aufsätze 1968-2000, Orphelis-Verlag, Bonn.
10. Fricke, S., Laurentius, S. (2011). Zeitgenössische Musik Ästhetiken und Strömungen // Deutsches Musikinformationszentrum in der Kulturstadt Bonn, P. 1-9.
11. Fricke, S. (2012). Zeitgenössische Musik // Deutsches Musikinformationszentrum in der Kulturstadt Bonn, P. 1-9.
12. Gaidamavičiūtė, R. (2005). Nauji lietuvių muzikos keliai, Vilnius.
13. Gaidamavičiūtė, R. (2005). Kūrybinių stilių pėdsakais. Pokalbiai su muzikais, Vilnius.
14. Gaidamavičiūtė, R. (2008). Muzikos įvykiai ir įvykiai muzikoje, Vilnius.
15. Gläser, J., Laudel, G. (2009), Experteninterviews und qualitative Inhaltsanalyse, VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden.
16. Hiekel, J. P. (2009). Neue Musik und andere Künste, Schott, Mainz.
17. Lietuvos muzikos atlikėjų informacijos centras (2018). Chordos styginių kvartetas. Prieiga per internetą: <http://www.musicperformers.lt/Chordos-styginiu-kvartetas> [žiūrėta 2017 12 21].
18. LMIC-Lietuvos muzikos informacijos centras (2017). Prieiga per internetą: <http://www.mic.lt/lt/festivaliai/> [žiūrėta 2017 12 20].

19. Katkus, D. (2015). Apie muzikos būtį, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Vilnius.
20. Koplendas, A., Egkas, V. (1968). Klasika ir avangardas // Kultūros barai. Nr. 3
21. Mahrenholz, S. (2012). Kritik des Musikverstehens. In: Hiekel, J. P. Berührungen über das (Nicht-) Verstehen von Neuer Musik, Schott, Mainz.
22. Meyer-Denkman, G. (2005). Grenzübergänge zwischen Musik, Kunst und den Medien heute, Bibliotheks- und Informationssystem der Universität Oldenburg, Oldenburg.
23. Meuser, M., Nagel, U. (2005). Experteninterviews – vielfach erprobt, wenig bedacht: Ein Beitrag zur qualitativen Methodendiskussion. In: Bogner, A., Litting, B., Menz, W., Das Experteninterview: Theorie, Methode, Anwendung, VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, P. 71-93.
24. Menų spaustuvė (2018). Prieiga per internetą: <http://www.menuspaustuve.lt/lt/renginiai/11941-siuolaikines-muzikos-ansamblio-synaesthesia-koncertas> [žiūrėta 1018 03 04].
25. Mosch, U. (2016). Die Avantgarde der 1950er Jahre und ihre zentralen Diskussionen. In: Hiekel, J. P., Utz, C., Lexikon Neue Musik, Metzler Verlag, Stuttgart.
26. Muzikos idėjos (2018). Prieiga per internetą: <http://senas.muzikosidejos.lt/index.php?page=ansambliai> [žiūrėta 1018 03 04].
27. Niko (2018). Prieiga per internetą: <http://www.valdovurumai.lt/lankytojam/renginiai/niko-nauju-ideju-kamerinis-orkestras#.Wpv8uOhubIU> [žiūrėta 1018 03 04].
28. Ore.lt (2018). Prieiga per internetą: <http://www.ore.lt/kryptys/naujienos> [žiūrėta 1018 03 04].
29. Vilniaus turizmo ir informacijos centras (2018). Prieiga per internetą: www.vilnius-events.lt [žiūrėta 1018 03 04].
30. Vilniaus Festivaliai (2017). Apie festivalį Gaida. Prieiga per internetą: <http://www.vilniusfestivals.lt/LT/gaida/> [žiūrėta 1018 12 20].
31. Vogels, R. (2011). Zwischen Hörwanderung, Klaviermarathon und Werkstattkonzerten: Die Rolle Neuer Musik im Festivalbetrieb // Österreichischer Musikzeitschrift Nr. 66 (4), P. 26-33.
32. Septynios meno dienos (2013). Keliaujantis festivalis „Muzikos ruduo 2013“. Prieiga per internetą: <https://www.7md.lt/muzika/2013-11-15/Keliaujantis-festivalis--Muzikos-ruduo-2013> [žiūrėta 2018 03 04].
33. Septynios meno dienos (2017). Elektroninių muzikos praktikų festivalis „AHEAD 2017“. Prieiga per internetą: <https://www.7md.lt/muzika/2017-09-15/Elektroniniu-muzikos-praktiku-festivalis-AHEAD-2017> [žiūrėta 2018 04 05].
34. Šiuolaikinės muzikos festivalis: IŠ ARTI (2017). Apie festivalį ir jo programą. Prieiga per internetą: <http://www.isarti.lt/> [žiūrėta 2017 12 20].

PRIEDAI

Interviu klausimai

1. Kaip Jūs vertinate dabartinę šiuolaikinę akademinę muziką Lietuvoje?
2. Kokią vietą, Jūsų nuomone, Lietuvoje užima šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimas?
3. Kokias šiuolaikinės akademinės muzikos atlikimo tendencijas matote Lietuvos muzikinėje terpėje?
4. Kaip galėtumėte nusakyti dabartinę šiuolaikinę akademinę muziką grojančių ansamblių situaciją Lietuvoje? Ar matote tokių ansamblių kūrimosi būtinybę? Jeigu taip, galite pasakyti kodėl?
5. Ar pakankamai dėmesio skiriama Lietuvoje šių ansamblių gyvavimui?
6. Ar matomas skirtumas tarp šiuolaikinę akademinę muziką grojančių atlikėjų, kurie yra specializavęsi šiuolaikinės akademinės muzikos atlikime, ir tų, kurie ją groja pagal įgytą klasikinį muzikinį išsilavinimą? Jeigu taip, tai kaip apibūdintumėte tuos skirtumus?
7. Ar Lietuvos studentai studijų metu įgauna pakankamas interpretacines žinias reikalingas atlikti šiuolaikinę akademinę muziką?
8. Ar ansambliai, grojantys šiuolaikinę akademinę muziką, gali būti laikomi svarbiu instrumentu šios muzikos sklaidai Lietuvoje vystyti?
9. Kaip įvertintumėte šiuolaikinę akademinę muziką grojančių ansamblių perspektyvą Lietuvoje ir užsienyje?
10. Kokią reikšmę Jūsų kūrybinei veiklai turi šiuolaikinės akademinės instrumentinės muzikos ansamblių gyvavimas? Jų sudėtis bei profesionalumas?